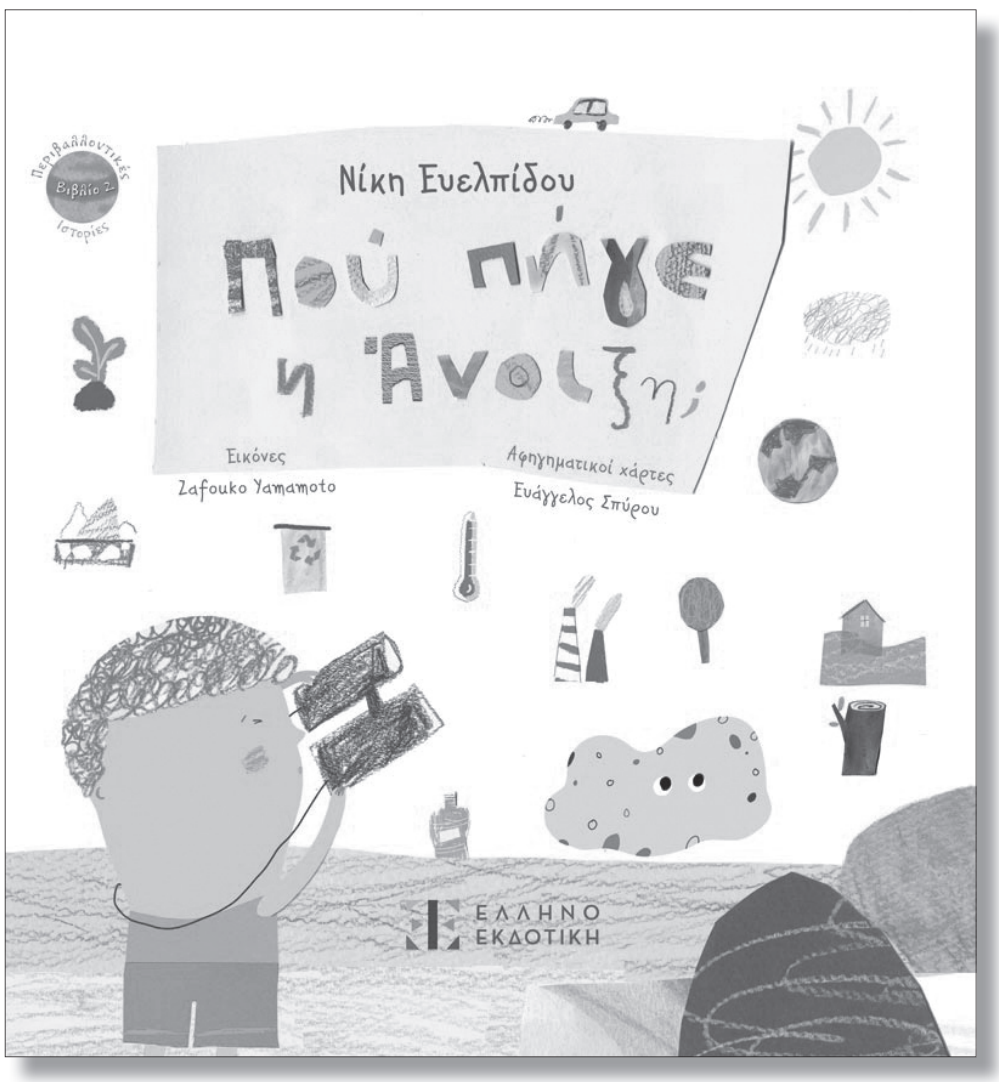

Η βραβευμένη καθηγήτρια του ΕΚΠΑ Νίκη Ευελπίδου αναρωτιέται «Πού πήγε η άνοιξη;» και βοηθά τους μικρούς μας φίλους να κατανοήσουν ένα δύσκολο φαινόμενο

Της **Κυριακής Τσολάκη**

Ένα βιβλίο για την ευαισθητοποίηση των παιδιών ως προς την κλιματική αλλαγή

Η εικονογράφηση είναι της Zafouko Yamamoto και το βιβλίο αφορά μικρά και μεγάλα παιδιά ηλικίας 5 έως... 105 ετών! Στην έκδοση περιλαμβάνεται QR-CODE που επιτρέπει την πρόσβαση σε ψηφιακούς αφηγηματικούς χάρτες για την κλιματική αλλαγή.
Πρόκειται για ένα βιβλίο που προσκαλεί τα παιδιά να γίνουν μικροί επιστήμονες και φύλακες της Γης με όπλο τη φαντασία τους.

Η κλιματική αλλαγή και οι κίνδυνοι που φέρνει για τον άνθρωπο και τη φύση είναι ένα τεράστιο ζήτημα το οποίο πολλοί επιστήμονες καλούνται να επιλύσουν. Σε πρόσφατη έρευνα κοινής γνώμης τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 98% των Ελλήνων ανησυχεί για το τι μέλλει γενέσθαι. Έτσι, η ευαισθητοποίηση των μικρών ηλικιών γύρω από το θέμα αυτό μοιάζει αυτονόητη. Πέρα από την οικογένεια και την εκπαίδευση όμως, μπορούν να συμβάλλουν σε αυτό και άλλα μέσα όπως η... λογοτεχνία.

Ένα απτό παράδειγμα είναι το βιβλίο της Νίκης Ευελπίδου «Πού πήγε η άνοιξη;», που κυκλοφορεί από την Ελληνοεκδοτική. Η συγγραφέας που είναι καθηγήτρια στο Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του ΕΚΠΑ, αλλά και δύο φορές βραβευμένη από την Ακαδημία Αθηνών για την προσφορά της στη γεωλογική γνώση του ελληνικού χώρου, επιχειρεί μέσα από τον τόμο αυτό να ενημερώσει τα παιδιά με απλό και κατανοητό λόγο για την κλιματική κρίση και την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος.

Η ιστορία έχει ως εξής: Το καλοκαίρι έφτασε και ο μικρός Αλέξανδρος κάνει τις διακοπές του σε μία πανέμορφη παραλία. Με μία βουτιά στον βυθό, γνωρίζει μία νέα «φίλη». Η γνωριμία αυτή αποκαλύπτει στον Αλέξανδρο πολλά από τα «μυστικά» της φύσης και του λύνει πολλές απορίες! Κάθε πότε αλλάζει το κλίμα στη Γη; Γιατί άλλες φορές ο πλανήτης μας ζεσταίνεται και άλλες παγώνει; Γιατί τα τελευταία χρόνια ολοένα «μεγαλώνουν» τα καλοκαίρια και όλοι αναρωτιούνται πού πήγε η Άνοιξη; Εμείς οι άνθρωποι μπορούμε να κάνουμε κάτι για να μη χαθεί μία από τις ωραιότερες εποχές του χρόνου;

Άλλωστε συχνά οι ερωτήσεις έχουν μεγαλύτερη αξία από τις ίδιες τις απαντήσεις. «Τα παιδιά δεν χρειάζονται έτοιμες λύσεις· έχουν ανάγκη από ερεθίσματα που τα ωθούν να παρατηρούν, να διερωτώνται και να συνδέουν όσα βλέπουν γύρω τους με όσα μαθαίνουν. Έτσι, η γνώση γίνεται προσωπική εμπειρία και όχι μία στείρα πληροφορία που απλώς τους μεταφέρθηκε. Στο 'Πού πήγε η Άνοιξη;' στόχος μου είναι να καλλιεργηθεί αυτή η αναζήτηση. Τα παιδιά να αναρωτηθούν τι συμβαίνει, να θελήσουν να μάθουν περισσότερα. Και μέσα από αυτή τη διαδικασία, να έρθουν σε επαφή με το περιβάλλον, να κατανοήσουν την κλιματική αλλαγή, τον ρόλο του ανθρώπου και τις συνέπειες των πράξεών μας στη φύση», τονίζει στη «ΜτΚ» η Νίκη Ευελπίδου.

Συνδυάζοντας γνώση και συναίσθημα

Το γεγονός ότι η ενημέρωση των παιδιών είναι προτεραιότητα, αν θέλουμε να χτίσουμε έναν καλύτερο κόσμο, δεν σημαίνει ότι πρέπει να τα τρομοκρατήσουμε. «Πρέπει να τα αγγίξουμε μέσα από ιστορίες, εικόνες και ήχους που ξυπνούν τη φαντασία τους. Στο 'Πού πήγε η Άνοιξη;', η απουσία της άνοιξης παρουσιάζεται ως μυστήριο που τα παιδιά καλούνται να ανακαλύψουν και να διορθώσουν, παίρνοντας ενεργό ρόλο και μαθαίνοντας για τις συνέπειες της κλιματικής κρίσης. Συνδυάζοντας γνώση και συναίσθημα, ενισχύουμε την περιέργεια και την αγάπη για τη φύση, δείχνοντας ότι κάθε μικρή αλλαγή μετράει. Έτσι τα παιδιά δεν φοβούνται, αλλά νιώθουν υπεύθυνα και ικανά να προστατεύσουν τον κόσμο γύρω τους», επισημαίνει η συγγραφέας.

Η κλιματική αλλαγή είναι ένα σύνθετο φαινόμενο ακόμα και για τους ενήλικες. «Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι τα παιδιά δεν μπορούν να το κατανοήσουν σε βασικό επίπεδο. Η φυσική τους περιέργεια, η τάση τους να ρωτούν 'γιατί;' και να παρατηρούν τον κόσμο γύρω τους, τους δίνει τη δυνατότητα να συλλάβουν απλές έννοιες, αρκεί να τους παρουσιαστούν με τον κατάλληλο τρόπο. Δεν χρειάζονται περίπλοκες εξηγήσεις· χρειάζονται εικόνες, παραδείγματα από την καθημερινότητά τους και ιστορίες που να τα αγγίζουν. Στο βιβλίο προκαλώ τα παιδιά να σκεφτούν, να αναρωτηθούν και να συνθέσουν τις πληροφορίες».

Όσο για το πώς μπορούμε οι απλοί πολίτες να συμβάλλουμε στην επίλυση του φαινομένου η συγγραφέας τονίζει: «Οι καθημερινές επιλογές μας στο σπίτι, στην εργασία, στις μετακινήσεις, στην κατανάλωση, έχουν συσσωρευτική δύναμη και μπορούν να κάνουν τη διαφορά. Όταν πολλοί ενεργούμε συνειδητά, δημιουργείται ένα κύμα αλλαγής που επηρεάζει όχι μόνο το περιβάλλον, αλλά και τις πολιτικές και τις πρακτικές των επιχειρήσεων και των φορέων λήψης αποφάσεων. Ακόμη και μικρές συνήθειες, όπως να μειώσουμε τη σπατάλη ενέργειας, να ανακυκλώνουμε ή να προτιμάμε βιώσιμα προϊόντα, έχουν σημασία, ειδικά όταν γίνονται συλλογικός τρόπος ζωής».